

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻՒՆՏԷՐԻՃԷ

Քրիստոսյան մուսուլմանները: — Ալլահն համա օգուժա-
ն զուժով: — Էյի պիր Թէրիֆ: — Ալլահն օլան
կապտէթ իշխան փարա վերմէր: — Սահարա չէօլիւ: —
Իշխան: — Իլան: — Պրուստան պիր մէքմուպ: —
Սէրքիֆուստան պիր մէքմուպ: — Փօլիթիկա հալա-

ԲԻՐԻՍԹԻՅԱՆ ՄՈՒՀԱՊՊԵԹԻ

ՅՈՒՀԱՆՆԷՍ Պրնեան վերադարձն օտն
վաղաւ տէմիշ տիր. «Ալլահն էլլատ
օլմասընըն իշխանէսի իւզէրինտէ օլան
պիր զաթ կէօրտիլիւն հալտէ, օնու
սէվ, օնու սէվ: Սէն վէ օ պիր կիւն
ճէննէթտէ պէրապէր պուլունաճադ-
աընը. Էօյլէ իսէ պիրպիրնիդի սէ-
վին վէ պիրպիրնիդէ էյլիւ Էտին: »

ԱԼԼԱՆՆԱ ՀԱՄՏ ՕԳՈՒՄԱՆՆ
ԳՈՒՎՎԷԹԻ

Ատէմին պիրի եապանի պիր առա-
յա տիւշիւպ, իւր կիւնիւ քէնտի գուր-
թուլմասը իշխան տուա վէ օրուճ իւն
կէլիւր իսէ տէ, եարաթմ կէլմէզ:
Էթմէսի կիւնիւ Ալլահն համա օգու-
մաղա պաշար, վէ տահա ախշամ օլ-
մաղտան պիր կէմի կէլիւպ օնու գուր-
թարըր: Կէօրիւյ օրստուուզ քի, պու
ատէմ Ալլահն ինայէթիւնի մէտճ էթ-
մէյէ պաշարաթըր կիպի, Էէնի ինայէ-
թէ նաիլ օլտու: Ալլահն օնուճ «համ-
աընըն սէսինի» իշխաթի:

ԷՅԻ ՊԻՐ ԹԷՔԼԻՅ

Ետու առէտ ինկիւզ վէ Ամէրի-
գալը միսիօնէր շիրքէթլէրինին Հինտ-
տէ պուլունան միսիօնէրլէրի, զըշ
մէվսիմինի Հինտտէ կէլիւրպ, Սէյլան
վէ Մատրաս վէ Կալիաթա վէ Պոմ-
պէյ վէ սալը պէօյիւք շէհիւրլէրին
ինկիւզճէ սէօյլէյէն ետրի Էհալիսի-
նէ ինճիլ վաղ էթտիրմէք իշխան սըրա
իւն իքիշէր իքիշէր Էհլիյէթիւ վաիդ-
լէր կէօնաթէրինլէր տէյիւ քէնտի
շիրքէթլէրինին պաշ մէմուրլարընա
թէքլիֆ էթմիշլէր: Կէյէն զըշ Հին-
տիսթանը կէզիւզ վաղ Էտէն միսթըր
Սիլէյ նամ Ամէրիգալը վաիդին մու-
վաֆիադիլէթ պուլմասընտան պու
թէքլիֆի էթմէյէ միսիօնէրլէր ճէսա-

րէթ ալմըշլար տըր: Քէզալիք միսթըր
Թէյլըր իսթինտէ պաշգա պիր Ամէ-
րիգալը վաիդ եաղընլարտա պէօյիւք
մուվաֆիադիլէթ Մատրաստա վէ
Կալիաթատա սաքին. ինկիւզլէրէ վէ
ինկիւզճէ պիւն ետրիլէրէ վաղ էթ-
միշ տիր, վէ պու իքի շէհիւրտէ եիւզ-
լէր իւն քիմնէլէր թէվպէյէ կէլմիշ-
լէր, իշ տալի պէօյիւք թէէսիր իւն
իւնէրի կիթմէտէ տիր:

ԱԼԷՆԷՆ ՕԼԱՆ ԻՊԱՏԷԹ ԻՉԻԻՆ
ՓԱՐԱ ՎԷՐՄԷՐ

Ալլահն օլան իպատէթ իշխան ադ-
չէ իսթէնիլիւր տէյիւ պազէն թէչէք-
քի օլունուր: Ալլահն իպատէթ մաս-
րաֆսըզ օլամազ, պու մէսարիֆի տա-
լի մուլադ պիրիսի վերմէլի տիր:
Պու եիւզտէն քէնտինէ տիւշէն հիւ-
սէյի վերմէքտէն գաշնան տտէմա-
հիհէն տինտար սայըլապիլիւր մի:

Ամէրիգալը պիր զաթմէն տէտիլի
իւզրէ, իպատէթիլիլ իշխան օլան մէ-
սարիֆ, իպատէթին միւհիմի պիր
գըսմը տըր: Էսքի ահա զէմանընտա
պիր առէմ փէչքէշիւզ մապէտէ կէ-
լմէզ իտի: Եէնի ահա միւհիպինճէ
տալի իպատէթին Էսաթ օ տուր:
Իշլմէ քիթապլին սէօղիւ. «Պիլմէզմի-
սինիլ քի հէյքէլ իւզմէթիլտէ պու-
լունանլար հէյքէլտէն ետրլէր, վէ
մէզպահը պէքլէյէնլէր մէզպահտան
հիւսէտար օլուրլար: Բապպ տալի
պու մինիլ իւզրէ, պէշարէթի վաղ
Էտէնլէր պէշարէթտէն կէլինսինլէր
տէյիւ թանդիմ էյլէտի» (Ա. Կորնթ.
Թ. 12-13): Պէօյլէճէ, Քրիսթիյան-
լարըն ալլահն իպատէթ իշխան ադչէ
վերմէսի իւն Եհիւտիլէրին Էսքի վա-
դըթտա Բապպա փէչքէշլէր կէթիւր-
մէսի արասընտա միւշապէհէթ վար:
Պու վէճէլէ, իպատէթ իշխան փէչքէշ
սուլմադ եալտա ադչէ վերմէք Ալլա-
հն միւրտար իւզրէ իպատէթին պիր
գըսմը իսէ տէ, պաղըլար էվ վէ տիւք-
քեան քիրասընա, եալտա ախշուլթա-
ճա պիր իշ փարա վէրիւր կիպի ի-
պատէթ իշխան փարա վէրիւրլէր, եա-
նի միւմքիւնի մէրթէպէ աղ վերմէյէ

շալըշըլար, եալտա տահա աշըգ-
սէօյլէյէլիմ, պու մադուլէ քիմնէլէր
իպատէթ իշխան փարա վերմէքլիլի
րուհանի պիր պօրճ տէյիլ, անճադ
աաի պիր մաուլահաթ, եալտա պիր
փաղարըղա կիրիլմէք առա Էտէրլէր:
Պաղէն վաթ էթալիւտէն սօնդրա պիւն
իճրասընը իհմալ Էտիպ կէօթէրիւ-
լէր քի պու պօրճուճ Էտասընը պաշ-
գա պօրճլարընքի գատար էլլէմապ-
մաղար: Վէրէճէքլէրի փարալը սայ-
քի պիր սատադա եա պիր աթիլէ կի-
պի թուլթուպ, զանն Էտէրլէր քի ճա-
յալ վերմէմէյէ, եալտա գօլալըլարը
օլտուղու վաղըթ վերմէյէ սէլահի-
յէթլէրի վար: Փաղաթ պու Էֆրեար
պիւթիւն պիւթիւնէ ետնըլ տէյիլմի:
Իպատէթ իշխան փարա վերմէք ախ-
շուլթաճա պիր մաուլահաթ տէյիլ,
իլլա տուա վէ իլահի վէ վաղ կիպի
Ալլահն իպատէթ, եալտա օնուճ պիր
գըսմը տըր:

Իպատէթ տէտիլիլիլ իքի շէյտէն
իպարէթ տիր: Գալպտէ րուհանի ար-
ղուլէր օլուր իսէ տէ, պուլըլարա պէ-
րապէր էլ տալի միւնասիպ մէվիլ-
պէլէրինի Ալլահն սուլմալը տըր:
Տինտարըղ ինսանտա թէվպէ վէ ի-
թաաթ իսէ միւնասիպ սուրէթտէ գա-
հիւրէ չըգմատըղլարը հալտէ, իսպիս
մուհապպէթ վէ իթաաթ հուսուլէ
կէթիւրմէտիլլէրի հալտէ պիր շէյէ
Էարամաղլար: Մուհապպէթ վէ ի-
թաաթ իսէ միւնասիպ սուրէթտէ գա-
հիւրէ չըգմատըղլարը հալտէ, իսպիս
մուհապպէթ վէ իթաաթ սայըլմաղ-
լար: Ըշըգ կիպի մուհապպէթ տալի
թապիաթը իւն քէնտինի աշիքեար
էթմէք իսթէր: Քրիսթիյանըն տալի
մուհապպէթի, իպատէթին պիր գըս-
մը օլան րուհանի վէրկիլի վերմէյէ Էլ
պէթլմէ Քրիսթիյանը թահիւք Էտէր:

Բուհանի վերկի վերմէք իսուսուսու
շիմաթ տալի Էսքի ահա զէմանըն-
տա օլտուղու կիպի տիր: Մէզպա-
հն իւզէրինէ կէթիւրլէն փէչքէշ օ-
նու սուլման զաթմ րուհանի Էֆրեա-
րընը միւնասիպ սուրէթտէ պէյան
էթմէյէ, վէ մէզպահա իւզմէթ Է-
տէնլէրին իշլիյաճընը տօլտուրմաղա

վասիթա կիպի Ալլահ թարափրնտան թային գըրնմը ըտը : Քեզալիք Ալլահ, Ահադ ճէտիտ զէմաննտա «Պէշարէթի վաղ Էտէնէր պէշարէթտէն կէշինսինէր» տէյիւ թանգիմ էթմէսի իլէ, իպատէթին պագի գալմասը իշին սուսուլան ազէ ճէմ բուհանի Էֆթարըմըղը պէյան էթսին, հէմ տաթի իպատէթիմիղին պիր գըսմը օլտուն տէյիւ թէթիթիպ էյլէտի : Ալլահա տօղրու աշգ ու թէշէքրիւրիւմիւղ իպատէթ վաղթընտա Էալընըղ ալղըմըղտան չըգան սէօղլէր իլէ իսպաթ օլտունմաղ, սէօղ իլէ պէրապէր միւնասիպ մէվէիպէլէր տաթի կէթիթիպ Էալմէն իլէթ թաղտիմ էթմէմիղ լաղըմ կէթի : Մէվէիպէմիղի Ալլահ աղմիւլլան իլէ պիր փաղարըղ Էտէյօրուղ, Էաթսու օնուն իհսան էյլէտիյի պէրէքթաթա գարըլըղ պիր շէյ Էտէյօրուղ կիպի սուսմայալըմ : Իպատէթ իշին վէրտիլիմիղի Ալլահա տօղրու օլան մուհապէթ վէ շիւքրանիյէթիմիղի պէյան Էտէն պիր Նիշանէ, վէ օնա գըլտըղըմըղ իպատէթին միւհիմ պիր գըսմը տէյիւ սայմալըլըղ : Խայր Նիշէթլէր իշին վէրտիլիմիղ իհսանը տաթի, իպատէթ իշին վէրտիլիմիղ կիպի Ալլահա տօղրու օլան մուհապէթիմիղի Նիշանէ օլտալը տըր : Քրիստոս Էֆէնտիմիղ աճըղմըլարա, սուսամըլարա, խաթթալարա վէ մահպուլարա օլան հէր էյլիլի քէնտիսինէ օլմուշ կիպի սայաճագ տէյիւ պուլուրուր :

ՍՍՀԱՐԱ ԶԵՐԻԻ

Մէնէի հաղըրէ Աւետարեբինին Ննճի նուսթըրտունտա պալատէ մէքըրիւր իւնվան իլէ իլան օլտունան պիր պէնտտէ, Աֆրիգա գըթաընըն հէնուղնամալիմ օլան մահալլէրինի քէշֆ էթմէք Նիշէթի իլէ Բօլֆա նամ պիր Ալմանեալընըն քէվրանիլ Մըսըրտան սահրաի մէղպուրէյէ սէյեհաթ էթմիլ օլտուղու հագըրնտա պաղը մալիւմաթ վէրիլտի : Մէյեհաթ մէղպուր քէնտի Էօլմուլուղունուն հիքեայէսինի Էաղընլարտա Ալմանեաթա թապ ու Նէշըր էթտիթիմիլ տիր : Իշպու հիքեայէտէ սէյլէնտիլինէ նաղարէն, միւմաիլէյի Նիլ ըրմաղը սահիլինտէ պուլունան Օսիլթ նամ մահալտէն 1873 գըկտեմբեր 17տէ Էօլա չըգըպ, ալտէթինտէ 1874 ապրիլ 15տէ Գահիլէյէ վասլ օլմուշ տուր : Խըտիվ հաղըթլէրի օնա 100 բէս տէվէ իլէ 90 քիշի վէրմիլ, իւշ Նէֆէր պիմ Ալմանեալըլար տաթի միւմաիլէյի բէֆիղ օլմուշլար ըտը : Պէհէրի 45 օգ-

գա ալըր տէմիր ֆըշըլար իլէ պէրապէրլէրնճէ սու ալմըլար ըտը : Մէրգուլման սէյեհաթար սահրաի մէղպուրէտէ 1,700 միլ գատար, վէ Էքսէրի գըսմը պու անէտէք նամալիւմօլան պիր մէսաֆէ կիտիպ, Ֆարաֆրահ վէ Տալէլ վէ Եուլիթէր Ամմօն վէ Խարճէհ նաման օսաիսլէրի քէշֆ էյլէմիլլէր : Իշպու օսաիսլէրին հէֆիսի տէ ուֆագ վէ Էհալիսի աղ իտի, անճագ իքինճիսինին 17,000 նուֆուղտան իպարէթ սէքէնէսի օլուպ, տահա զիյատէսի օլմաղա տաթի միւսատտէսի վար տըր : Մէյեհաթար զիյարէթ էթտիլլէրի պու օսաիսլէր վէ տահա չօգ Էէրլէր հագըրնտա տիգգաթա շայան մալիւմաթ թահսիլ էթտիլլէր իսէ տէ, քէնտի Նիշէթլէրի իւղըն սահրանըն զարպ թարափրնա կէշմէյէ նաֆիլէ չալըշտըլար : Պու վասի սահրանըն ինճէ գուլմուրիւղ Էաթթաթա տալլալանըպ աղ վագըթ գարֆընտա տաղ կիպի Էըղըլտըղընտան, վէ գուլմուն Էուլմաղըղը ճիլէթիլլէ տէվէլլէր ուղուն վագըթ օլ գուլմուն իւթիլմաթ Էիւրիլլէմէղ օլտուղունտան, քէվրան զարպա տօղրու իլէրի կիթմէյէ միւղթէտիր օլամատը : Պու ճիւլմէ իլէ Խըտիվ հաղըթլէրի պու Ալմանեալը սէյեհաթարըն կիտիլինտէն մէմուն օլուպ, պէյիւք հէտիլլէր իլէ օնլարը վաթանլարընա կէօնտէրտի :

Ի Զ Վ Ի Զ Ե Բ Ա

Պու պիր ուֆագ տէվէթ իսէ տէ, գուլվէի աքթէրիլէսի մէմուլ օլունտուղունտան չօգ զիյատէ տիր :

Իզվիլէրանըն մէքթէպլէրինտէ հէր օղլան չօճուղ աքթէր կիպի թալիմ էթմէք վէ սիլահ գուլլանմագ Էյրէնիլ : քէզալիք տիւնեա իւղէրինտէ էն գըլմէթի մալի թիւֆէնքի վէ գուրասը օլտուղունու, իթաթ էթմէք, Նիլամ սէվմէք վէ աքթէրի ճէսուրըղա մալիք օլմագ քէնտիլնէ ֆարղ օլտուղունու տաթի Էյրէնիլ : Հէր մէքթէպին թալիմ իշին մաթսուս պիր Էէրի վար, օրատա շայրտան սիլահ գուլլանմագ Էյրէնիլլէր : Հէր պիր Էյալէթին տաթի պէյլէ մաթսուս պիր թալիմ մահալի վար, վէ Էյալէթին հէֆի կէնճլէրի քէնտի ամիրլէրի, խօճալար, փէտէր, մատէր վէ հէմիլլէրի իլէ պէրապէր, մայէթլէրինտէ մուղիգա պանտալարը օլարագ, մուայէն վագըթլարտա պէյիւք պէյիւք օլմահալէ կիտէրլէր : Օրատա աքթէր կիպի թալիմ Էտէրլէր, թիւֆէնք ա-

թարլար, վէ էն էյի թիւֆէնք աթանլարա միւքեաթաթ վէրլիլի, Պէյլէճէ պիւթիւն իզվիլէրա Էհալիսի պիր աքթէր օրտուսու կիպի տիր : Իզվիլէրանըն օրտուսու իւշ սընըֆա թաղսիմ օլունուր : Պիրինճի սընըֆա 20 Էալընտան 30 Էալընտէք օլան կէնճլէր պուլունուր, վէ պուլնլարըն սայըսը 85,000 տիր : Իքինճի սընըֆ 30 Էալընտան 40 Էալընտէք օլան աթմիլէրտէն իպարէթ տիր, պուլնլարըն սայըսը տաթի 50,000 տիր : Իւշիւնճի սընըֆ 66,000 Նէֆէր օլուպ, 40 տան 44 Էալընա պալիլ օլան քիմնէլէրտէն իպարէթ տիր : Պէյլէճէ տէվէթին Էմիլ ալթընտա 200,000 Նէֆէրտէն իպարէթ պիր օրտու վար, վէ իլթիլա Էթալի հալտէ 100,000 Նէֆէր տաթի կէօնիլիւ աքթէր թէտարիք օլունապիլիլ : Պուլնլարտան մատա, տար վագըթլարտա, 16 Էալընտան 60 Էալընտէք, հէր Էրքէք աքթէր օլապիլիլ, վէ օլ վագըթ իզվիլէրա աքթէրինին սայըսը 400,000 ի ալար : Պու գատար աքթէր օլ մէմէքթին սարփ տէրէլլէրնէ վէ տաղլարընա թէվիլ օլունտուղու հալտէ, հէման պիր միլիօն Էէրինի թուլթար : Մէմէքթին տէմիր վէ փօթա Էօլլարընըն վասիթա իլէ պիւթիւն օրտու պիր կիւն զարֆընտա սինօրտան իշէրի հէր հանլը մէվգիլլէ օլտա թօփլանապիլիլ : Գատընլար պիլլէ մուհաթպէ վագըթ տիտէպանըղ Էթմէք, սիլահ թուլթագ վէ Էարա պաղլամագ ուսուլինի Էյրէնիլլէր : Պու շէյլէրէ նաղարէն Էվրօֆա տէվէթլէրինտէն հիշ պիրիսի իզվիլէրա իւղէրինէ հիւճմ էտիպ օնու զապլթ էթմէյէ ճէսարէթ Էտէմէղ տէյեպիլիլ : Ֆրանսա պիլլէ պու սօն մուհաթպէ Էանապընտա իզվիլէրա թօփրաղընա կիլիպ օնտան Ալմանեալա կէշմէք իսթէտի իսէ տէ, ճէսարէթ Էտէմէտի : Աքթէր զապլթանը թէրպիլլէսի իշին իզվիլէրանըն ալթը աթէտ մէքթէպը հարպիլլէսի, վէ հէր Նէվ սիլահլար իլէ վէ միւհիւմաթը հարպիլլէ իլէ տօլու միւքէմմէլ թէրսիսանէլլէրի վար :

Ի Լ Ա Ն

Հալէպլի քիթապը պր. Մարտիլու Յովհաննէսեան 1873 հոկտ. 10/22 թարիլլէ Պաղտատտան թարափըրղա Էաղըպ, 4 հաթթալըղ վէ 4 ալլըղ Աւետարեբ իսթէտի, վէ պուլնլարըն ֆիլթը օլան 5 աթէտ մէճիտիլլէ քէնտի Էանընտա հաղըր պուլունտու-

ղունտան, օլ փարայը ազ վաղըթ-
տան կէօնտէրէճէյինի մէքթուպուն-
տա պիլտիրմիլ խտի : Աւետարեւելէր
օնա կէօնտէրիտի վէ հալա կէօնտէ-
րիլիօր , ամմա մէղքիւր փարա պու-
անէտէք էլիմիղէ կէլմէտի : Ապրիլ
29 տա օնա պիր մէքթուպ եաղըպ ,
օլ փարանըն միդտարընտա փօսթա
փուլու մէքթուպ իլէ կէօնտէրսին
տէյիւ պիլտիրտիք , լաքին պիր ճէ-
վապ ալմատըգ : Պու տօսթուն շիմ-
տի նէրէտէ օլտուղունու պիլմէտի-
յիմիղտէն , մէղքիւր փարայը պիր ան
էվլէլ պիղէ կէօնտէրմէսինի Աւե-
տարեւր վատթատը իլէ օնտան տիլէ-
րիլ . պաշգա տօսթլարա տախի ըի-
ճա էտէրիլ քի , մէղքիւր Հալէպլի
քիթապճը պր . Մարտիրոս Յովհան-
նէսեանըն նէրէտէ պուլունտուղու-
նու պիլտիրէրսէ , պիղէ խապէր վէր-
սինլէր :

Աւետարեւր իշիւն :

ՊՐՈՒՍՏԱՆ ՊԻՐ ՄԵՔԹՈՒՊ

Օն իբի եաղընտա Տէմիրտաշը պիր գը-
ղըն քէնտի անասընըն եանընտան կիլիճէ
ալընմասընըն վուգուաթը կէչէն հաֆթա
Աւետարեւրտէ նազլ օլունտու , վէ պու
քէյֆիլթ հագգընտա հիւքիւմէթէ միւ-
րաճաաթ օլունտուղունտան , ըէսմի պիր
գարարա պէլէնմէքտէ օլտուղու տախի
խապէր վէրիւտի . Աթիտէքի մէքթուպ պու
քէյֆիլթ իւգէրինէ շու հալատիսի վէրիւր :

Օգոստոս 12/24 տէ շէհրիմիլին Փրօ-
թէսթանթլարը թարաֆընտան հիւքիւմէ-
թէ վէրիլէն թագրիր խտարէ մէճլիսինտէ
գրաաթ օլունտուգտան սօնղրա , Բում տէս-
փօթունա պիր տալթէթ մէքթուպու եա-
ղընտա , Տէմիրտաշ չորպաճըլարընտա տա-
խի մէղքիւր գըղը պէրապէր ալըպ օգոս-
տոս 14/26 տա մէճլիսէ կէլմէլէրի էմր օ-
լունտու : Տէսփօթ էֆէնտի 26 տա մէճ-
լիսէ կէլմէտի , չիւնքի օնա մէքթուպ կէօն-
տէրիլմէմիլ խտի . չորպաճըլար խա կէլտի-
լէր , ամմա գըղը պէրապէր կէթիրմէտի-
լէր : Իմտի մէճլիս տէֆա չորպաճըլարա
պըն 29ունտա գըղը վէ օնու էվլէրինտէ
ալը գօյանլարը պարապէր ալըպ կէթիր-
միլէր , քեաթիլալ տախի տէսփօթա տա-
վէթ թէսթէրէսի եաղսըն տէյիւ էմր էթ-
տի : Տէսփօթ էֆէնտի օլ կիւն իսթանպօ-
լա կիտէճէք օլտուղունտան մէճլիսէ կէլ-
մէտի , Տէմիրտաշ չորպաճըլարը խա կէ-
լիպ , կէօյա գըղ գօրգուստունտան գօնու-
լարտան պիրիսին էվլինէ գաշմը օլտուղուն-
տան , օնու կէթիրմէտիլէրինէ էօգր տի-
լէտիլէր : Մէճլիս գըղը օգոստոս 31 տէ
մութլաղա մէճլիսէ կէթիրմիլէր տէյիւ
օնլարա թէնպիլի էթտի խա տէ , եէվմը

մէղպուրտէ , եանի օգոստոս 31 տէ , Տէմիր-
տաշը պիր Բում կէլիլա , գըղ Բումսիա գօն-
սօլոսունուն էվլինէ գաշմը տէյիւ խա-
պէր վէրտի : Մէճլիս տէրաղապ գօնսօլո-
սուն թէրմիւմանըն արաթտը , լաքին թէր-
միւման օլ կիւն պուլունտամտը , Նիհայէթ
սեպտեմբերին 2 սինտէ գըղ թէրմիւմանըն
էլի իլէ Գափույա կէթիրիլտի , վէ մէճլի-
սին պէյիլէք գըսմը , եանի Միւսլիման ա-
ղալար , գըղըն քէնտի անասընա թէպիմ օ-
լունտանըն իսթէտիլէր խա տէ , Բում վէ
էրմէնի աղալար Բումսիա գօնսօլոսուն իլէ
պէրապէր պունա գարըն կէլտիլէր , մէճ-
լիս տախի պու քէյֆիլթի իսթանպօլտա
Պապը ալիլէ տանընաղա գարար վէրիւր ,
գըղը մուպաղգաթէն պիր միւթէպէր էր-
մէնի էվլինէ գօմաղա գարար վէրտի :

Սօն հալատիսէ նազարէն , տիւն ախլամ
գըղըն անասըն Տէմիրտաշտան Պրոսպա
կէլիպ գըղընը կէօրմէք իսթէմիլ խա տէ ,
կէօրմէմիլ , վէ պու փաղար սապանը
թէքթար կէլտիլնտէ , գըղ պուրտա տէ-
յիլ տէյիւ օնա խապէր վէրիլմիլ , Իշի-
տիլիլէ կէօրէ Բումլար պու սապան էրքէն
գըղը մէղքիւր էրմէնի էվլինտէն գաշը-
մըլար , վէ պիր Բում տէլիգանլըսը պու-
լուպ գըղը օնունլա նիքեաճ էտէճէքլէր ,
էյլէ քի արթըգ անասընըն գըղընը իս-
թէմէյէ սէլալիլթի գալմատըն :

Օն իբի եաղընտա պիր գըղ չօճուղու
կիլի վաթթիլ էթմէք , օնուն քէնտի տու
վալտէսինէ վէրիլմէսինէ գարըն տուրմագ ,
վէ Նիհայէթ չօճուղու անասընտան այըր-
մաղա հագգըրը օլմատընը կէօրիւպ
անասընըն մալիւմաթը վէ ըիգատը օլմագ-
պըղըն օնու էվլէնտիրմէք , նէ պէյիլէք
հագգընըք տըր :

Բումլարըն պէյլէ էթմէսի պա խոստու
աէլէլիէ հագարէթ տիր , չիւնքի տալմանըն
նէթիլմէսինէ վէ Պապը ալիլտէն կէլմէք
ճէվապա պէլէմէքսիլին գըղը հիւքիւմէ-
թին թէպիմ էթմիլի եէրտէն չալըպ էվ-
լէնտիրմէք , Թալմըն հիւքիւմէթին էլիլնտէն
գափիմագ տըր : Իմտի տէվլէթ քէնտի նա-
մուսունա գարըն պէյլէ քիւթաթախանէ
հարէքթէ էտէնլէրի ճէղաաղ պարապըլապ ,
մաղտուր օլան թարաֆըն հագգընը հագգ
էտէր տէյիւ մէմուլ օլունտու :

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ
Պրոսպ , 6 սեպտ . 1874

Աւետարեւր իշիւն :

ՄԵՐՁԻՖՈՒՆՏԱՆ ՊԻՐ ՄԵՔԹՈՒՊ

Չօգլարընա մալիւմ տիր քի Անատուլու-
տա 18 այտան պէրու գըթլըք տէվամ է-
տէյօր , վէ չօգլար աճլըգտան թէլէֆ օլ-
մագտա տըր : Պէշ մաճ մուգատտէմ Գալ-
սէրիտէն Մէրզիֆունա սէյահաթըմոտ
քէյլէրտէ ալտըղըմ խապէրէ նազարէն ,
չօգլարը 5 այտան պէրու աալա էքմէք
թաթմայըպ , օթ իլէ պէսլէնիլէր խտի :
Պու պիլարէլէրին սիմասընտա պիլէ էօլիւմ
նիլանէլէրի կէօրիւնլար խտի : Պաղըլար
գըղըն կէպէրմիլ հայլանլարըն էլիլնտէն
եէյիլա էօլմիլէր խտի : Պաղը քէյլէրտէ
քէմիլըտէն հիւար չէքիլէպիլիւր : Եաղ կէլ-
տիլնտէ իլթիտարը օլան քիլմէսնէ չօլուգ
չօճուղունու թօփլայըպ պիր շէհրէ եա գա-
սապայա գօլար . հալ պու քի շէհր վէ գա-

սապատա միւթէմէքթին նազիլէ էֆէնտիլէր
վէ հանըմլար կէլէն Փուգարայա , «Կիտին ,
էտէպիլիլէր , սիլին իշիւն էվլիմիլտէ րա-
հաթ տուրմայալըմ մը . Եիւղիւնիւգտէն պի-
ղար օլտուգ» տէյէրէք գափույու եիւղլէ-
րինէ գարըն վուրուպ գափարլար :

Պու սէֆիլէրտէն պաղըլարընըն գաթի-
լումտ էտէրէք պիր քէօչէյէ չէքիլիպ էօլ-
տիւքլէրինի չօգլար կէօրմիւլ տիր : Պաղէն
պիր վալիտէ սիւստէքի չօճուղունու պիր
աղ պէյիլէյիւնիւն արգասընա սարըպ , քէն-
տիսի պիր թարաֆա սափար . չօգլուգ «Վա-
լիտէմ պիլի զայպ էթտի» տէյիւ աղլայա-
րագ սէրսէրի տուլարը . Նիլէ չօրպաճըլար ,
աղալար վէ էֆէնտիլէր պէյլէ հալլէր կէօ-
րիւրէր , ամմա տուլմաղ վէ կէօրմիլ օ-
լուպ սալունլարար : Չարիլըք միւթալէա
իլէ , «Պիլ նէ էտէպիլիլիլ օլան վարիլէթի-
միլի վէրսէք եինէ պիր շէյ եափամայըպ ,
պիլ տէ օնլարա տէօնէրիլ» տէրլէր : Հալ
պու քի աղ սապաղա իլէ պէյիլէք իլ կէօ-
րիւլէպիլիլ : Պին լիւրաը օլան աալմ 100
լիւրա իլէ 100 Փուգարայա 4 մաճ գատար
կիւնտէ 5էր եիւլ տիրէմ գատար էքմէք
վէրէպիլիլ . 100 լիւրաը օլան տախի 10 լի-
ւրա իլէ 40 Փաղիլի պիր մաճ գատար խա-
րէ էտէպիլիլ : Վաթանըմըլտա 1,000 վէ
100 լիւրաը օլան եօգ մու տուր . չօգ վար :
Պէյլէ վագըթտա մալիլին օնտա պիրիլի
վէրմէյէն մէրհամէթսիլ տիր . էյլէ աալ-
մին Գրիսթիլանլըպ պաթըլ տըր տէմէյէ
ճէսարէթ էտէրմ :

Ասհապը սէրվէթին մէրհամէթէ կէլմէ-
լէրի իշիւն տուա էտէլիւմ : Պիլէ պըլպ տէ-
յիլ մի քի վաթանըմըլտա պուլունան Փու-
գարայըն էճնէպիլէր գայըրըն : Մէրզի-
ֆունտա միւթէմէքթին պիր գալ Ամէրի-
գալը միւսաֆիրլէրին գըղտան պէրու իլ-
րաղ էթտիլի մէրհամէթ ճիւլէյի միւթէ-
հայլիլ էթմէքտէ տիր : Պիր վագըթ գա-
փույա կէլէն հէր պիր Փաղիլէ 200 տիր-
հէմիլէ պիր սօմուն վէրտիլէր . պիր վա-
ղըթ սէքիլ քիլի թային օլունտու քի չար-
չուտա վէ սօղաղտա թէսատուիլ էթ-
տիլէրի Փուգարայա փարա տաղըթսըն-
լար . չիմաի տէ խաթա վէ տիւլիլէլէրէ ,
ճամի վէ քիլիլա էօլմիւլունտա վէ ին-
լէրտէ եաթան պիլարէլէրէ , չօրպա վէ եա-
տըք կէօնտէրմէքտէ տիրլէր , հէմ հիւքիւ-
մէթ պէյլէ պիլարէլէրի թէսահհուպ էթ-
սին տէյիւ իսթիտա էթմէյէ հաղըրլան-
տըղլարըն տախի իլիլթիլիլ : Պու էճնէ-
պիլէր վաթանըմըլա պէյիլէք պիր պէրէ-
քէթ սաշաղըտան մատա , պիլի ութան-
տըրըպ պօրճլարըմըլ պիլիլ պիլտիրիլիլ-
լար :

Էյ եէրլի Փրօթէսթանթլար , պիլիլիլ ,
Ինճիլի վաղ էթմէյիլ քէնտիլիլէ Փարալտա
էթմիլիլիլ . լաքին վաղընըլ եալընըլ
գուրու սէօլլէր օլմասըն , ամէլ իլէ տէ վաղ
էտին : Պիլիլիլ քի էօլիւմտէն գուրթար-
տըղընըլ աալմ պէլիլ թէվալէ էտէր , վէ
պէլիլ տէ Ալլահ սիլիլ պէյլէ վագըթ ի-
շիւն մալ վէրմիլ : Ալլահ սիլիլ սընայօր ,
Գեաղը թուրքիտա օլան աահապը սէր-
վէթ մէրհամէթէ ույանայըտա տա , Փու-
գարա սէֆալէթտէն , պիլ տէ ութանմագ-
տան գուրթուլընտը :

ԹԱԼԱՍԼԸ ԳՐԻԳՈՐ ՈՒՉՈՒՆԵԱՆ
Մէրզիֆուն , 31 յուլ . , 1874

ՓՕԼԻԹԻԳԱ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Բուսի Սեպտ. 4, վե Արաֆրանկա Սեպտ. 16, 1874

ԻՍԹԱՆԳՈՒԼ

Պիր դաշ կիւն էվել Զաթը շահա-
նէ վէ պիւթիւն մապէյնը հիւմայուն
Տօլմապաղէ սարայընտան Զէրադան
սարայընա նազլ էթալէր : Սարայըն
րահաթ դալմասը իչիւն Պէշիքթաշ
իլէ Օրթաքէօյ արասընտան կէչէն
վափօրընա Պօղազ իչինին Անատօլու
դըյըսընտան կիթմէյէ էմր օլունմուշ,
վէ պու էմրէ իթաաթ էթմէյէն վա-
փօր 20 իրա ճէզարի նազալիյէ վէրէ-
ճէք : Սէօյլէնտիյինէ նազարէն , Տօլ-
մապաղէ սարայընը եանդընտան էմին
դըյմոդ իչիւն , սարայըն կէրէք իչէ-
րիսինտէ վէ կէրէք տիշարընտա
թէպալիլաթ օլաճադ :

— Քէօթահէա վալիսի Եոլսուֆ
թալիա էֆէնտի Պուլսուրա , Մէմու-
րէթէլապիդնամահալին (Խարիօլթ)
միւթէսարիֆի Սաիա փաշա տալի
Մարաշա վալի նասպ վէ թային դը-
լընտըլար :

— Ալթընճը տալիէնին մէճիա ա-
զալարընէն էէնի վուգու պուլան ին-
թիխապընտա , տալիէի մէզպուրէտէ
միւլը սահիպի օլանլարըն չօղու գու-
րա վէրմէյէ իհմալ էթալիլէր :

Լէվանթ Հէրալտըն միւթալէսաընա
էէօրէ , շէհրին ումուրը իտարէսինէ
միւնտալ քիմսէլէր նասպ էթմէք
ֆուրսաթընը դաշըրան միւնթալիպ-
լէր , մէմուրլարըն սուի իտարէսի վէ
սալիը գուսուրլարընտան տօլայը թէ-
շէքըն էթմէք սէլահիյէթինտէն քէն-
տիլէրինի մահրում գըլարլար :

— Սէօյլէնտիյինէ նազարէն , եա-
դընլարտա Պէշիքթաշա վուգու պու-
լան եանդընտա էվլէրի եանմը օլան
57 ֆամիլէա չաորը ալթընտա սաքին
օլմադաա տըլլար , վէ Զաթը շահա-
նէ օրտտան կէչէրէն մէզըրիւր պի-
շարէլէրէ քէնտի քէսէսինտէն 750
լիրա թէվլի օլունմասընը իրատէ
պուլուրմուշ :

— Բուսիա սէֆիրի ճէնէրալ իկ-
նաթիէֆ Եադընտա Ասիթանէտէն
չըզըպ , Գըրըմտա Լիֆաիա տէնի-
լէն մահալտէ Բուսիա իմիէրաթօրու
հադրէթլէրինէ ուպուտիյէթինի իզ-
հար էթմէյէ կիթմիշ : Միւմաիլէյին
ադիմէթինտէն էվլէլ Խոթանպօլտա
թէմէքըրիւն էտէն Բուսիա թէպաաոր
օնտ պիր ալթուն գահվէ թադըմը
իլէ ճափօն ֆադիուրիսինտէն իւշա-
տէա զիզըյմէթ գապ հէտիյէ էթ-
միշլէր :

— Խոթանպօլտա Խըտիվ հադրէթ-

լէրինին մասլահաթկիւզարը Աբրա-
համ պէյ Եադընտա միւշարիլէյհ հադ-
րէթլէրինտէն թէզ Եիւրիլէյն վէ միւ-
քէմմէլ Եափըլմը պիր վափօր սան-
տալը հէտիյէ ալմըշ : Խըտիվ հադրէթ-
լէրի քէնտի մէմուսնիյէթինի պու-
նուհլա Աբրահամ պէյէ պիւթիլմէք
կաթէմիշ :

— Լէվանթ Հէրալտըն սէօղիւնէ
նազարէն , Պապը ալի Անատօլու դըթ-
լըդընտան դուհուր էտէն զարուրէթի
վէ ճան թէլէֆիյաթընը թահգիգ
էթմէք , վէ էհալինին տիւշար օլտու-
ղու սէֆալէթէ նէ վէճէլէ չարէ օ-
լապիլի իտիյի իւզէրինէ տէվլէթէ
պիր րափօրթօ թադաթիմ էթմէք իւզ-
րէ մախուս պիր դօմիսիօն թային
էյլէմիշ : Սէֆալէթ հալա ազըրլաշ-
մըշ , վէ իմտաա իչիւն թէպալիլէր
իթթիխազ օլունաճադ վադըթ կէչ-
մէքտէ օլտուղունտան , դօմիսիօնը
մէզպուր միւմըրիւնի մէրթէպէ թէզ
իչինէ միւպաշէրէթ էտէր տէյիւ մէ-
մուլ օլունուր :

— Լէվանթ Հէրալտըն նազարէն ,
օգոստոս 13/25 տէ իչինտէ 200 օգդա
գաաար պարութու օլան պիր ուֆադ
կէմի իլէ տէօրթ քիշի Այլալըղըն
դըյըսընա եանաշըպ , կէօմրիւք մէ-
մուրլարընտան կիլիի , պարութու
տիշարը չըզարմոդ իսթէմիշլէր իտէ
տէ , դըյըյա եադլաշմադտան պա-
րութ փաթլայըպ կէմիյի իչինտէ-
քիլէր իլէ պէրպէր թէլէֆ էթմիշ :

— Օգոստոս 25/6 տա Պանտըրմաա
կիւնտիւղիւն գարարտըղը սուլարտա
գադտէն աթէշ դուհուր էտիպ , 11
սաաթ գաաար եանաշըպ սայքի
պիւթիւն շէհրի խարապ էթմիշ :
Բում վէ էրմէնի քիլիսէլէրի , իւշ
մէքթէպ , կէօմրիւք , գայմադամըն
դօնազը , 1,500 գաաար էվ իլէ 500
գաաար տիւքքէան , խայը մադադա-
լար վէ պիր իփէք ֆապըրիգաը եան-
մըշ : Ճան դայաթը Եօդ , խայլի էմ-
թիա տալի գուրթարըլմըշ : Պիր դաշ
կիւն էվլէլ տէվլէթ թարաֆընտան
պիր վափօր հարիգդէտէ օլան էհալի
իչիւն չաաըր վէ միւհիմմաթ կէօ-
թիւրաիլ :

— «Կիլիկիա» իոմինտէ սըհա-
թա վէ իլմէ տաիր 15 կիւնտէ պիր
չըզան Երմէնիճէ պիր վարադա
պու կիւնլէրտէ նէշը օլունմադա
պաշլաաը : Միւլէլիֆի վարադա տօք-
թօր Մ. Բ. Իւթիւճեան , մահալի
նաֆիյէ իտան նումէրօ 7 , սէնէլիք
ֆիաթը տալի 5 կիւմիւշ մէճիտիյէ
տիր : Իւք նուսիաաընտա ֆաիտէլի
վէ տիգդաթա չայան պէնտլէր վար

իտէ տէ , պիգճէ պէնտլէրին պաղըսը
դայէթ ուղուն տուր , վէ պու նու-
խաաա էն էյիսի «Իօմիւր սիկուր-
թաը» իւզէրինէ օլան պէնա տիր :
Քիթապէթ խուսուսունտա պու ա-
րալըք Թուրքիա էհալիսին ղայրէ-
թի տիգդաթա վէ մէտհէ սէզա աըր :
Պու գաաար ղադէթալար վէ րէսա-
լէլէր մարադա վէ հադարէթ վէ թէ-
ասիւպիւ պէր թարաֆ էտիպ , հադ-
դանիլէթէ վէ աաալէթէ միւթապըդ
Եօլաա , մէզէպ ֆարդ էթմէյէրէք ,
ադլի , աիւպդի վէ տինի իսլահաթա
չալըշաալար , նէ պէօյիւք էյիլք օ-
լաճադ :

ԷՎՐՕՓԱ

Գարլիսթլէր Փուլսէրտանըն մու-
հասէրէսինտէն կէրի շէքիլմիշլէր , վէ
տէվլէթ աըքէրի Եօլաա պունլարըն
իւզէրինէ հիւճիւմ էթմիշ :

— Գարլիսթլէրին 6,000 քիշիտէն
կադրէթ պիր օրտուսու տալի տէվ-
լէթ աըքէրինտէն ալթօլմուշ :

— Սէօյլէնտիյինէ նազարէն եա-
դընտա իսփանէա սուլարընա կէօն-
տէրիլէն իքի Ալման հարապ կէմիլէ-
րի , իսփանէա դըյըսընա եադըն Պիլ-
պաօ ըրմադընտա իքէն , Գարլիսթլէր
օնլարըն իւզէրինէ աթէշ էթմիշլէր ,
օնլար տալի պունա գարըլըդ օլա-
րադ Գարլիսթլէրին էլինտէ պուլու-
նան շէհրի թօլիա թուլմուշլար :

— Սէտան մուհարէպէսինին տէօր-
տիւնճիւ սէնէսի թէքմիլ օլմադ իլէ ,
Պէրլինտէ սեպտեմբեր 2տէ պէօյիւք
շէնլիքլէր օլտու : Ալմանէա իմիէ-
րաթօրու մէզըրիւր մուհարէպէսին
զիքրի իչիւն Պէրլինտէ ինչա օլու-
նաճադ տիրէյին թէմէլ թալընը
դօտու :

— Պունտան իքի սէնէ էվլէլ ,
Սիփիցպէրի տէնիլէն մահալին Եօլու
իլէ գուլթաը շէմալ թարաֆլարընըն
քէշֆի իչիւն Ավսթրիաաան կէօն-
տէրիլէն քիմսէլէր եադընտա վա-
թանլարընա ալտէթ էթալիլէր , Պուն-
լար կէմիլէրինի ղայ էտիպ , քէլալէ-
րին շէքիպ կէօթիւրտիւյիւ գըղադ-
լար իլէ 96 կիւն Եօլճուլուգ էթ-
տիքտէն սօնդրա , պիր Բուսիալը պա-
լըքճը կէմիլինէ րաաթ կէլիպ գուր-
թուլմուշլար :

Ամէրիգա միսիօնէրլէրի շիրքէթի Թարաֆընտան
Միւլէլիֆի ղադէթա ճ. Գ. Կրին

ԻՍԹԱՆԳՈՒԼ

ՄԱԹԳԱԱՐ ԱՐԱՄԵԱՆ

Չազմագըլար , Յակոբեան խան Նում. 12.